

REFERAT § 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund d. 28-10-2020

Mødedato Onsdag d. 28. oktober 2020 kl. 16:00

Mødested Skype møde

Mødedeltagere Kristina Kongsted, Christian Holm Donatzky, Bente Borg Donkin, Jørgen Busch Christensen, Max Tranebæk, Jens Peder Jeppesen, Bent Vismann (Fravær), Ebbe Kannevorff (Fravær), Poul Erik Pedersen, Erling Krabbe, Henrike Semmler, Søren Jacobsen, Jan Bagger, Martin Hubert (Fravær), Annelie Brand (Fravær), Pia Holm Nielsen, Annemarie Westh Jepsen, Lisa Groth

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af referat.....	4
En erhvervsorganisations daglige brug af Åresund.....	5
Hav- og kyst friluftsaktiviteter i Åresund.....	7
Vurdering af natur og rekreative værdier.....	9
Opsamling, afrunding og næste møde.....	10
Eventuelt.....	11

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indledning

Emnet på det tredje møde i udvalget om beskyttelse af Øresund, er den rekreative udnyttelse af Øresund.

Først er der dog et oplæg fra Jan Bagger, der skulle være holdt på sidste møde om den erhvervsmæssige udnyttelse af Øresund.

Derefter vil der være to oplæg om den rekreative udnyttelse af Øresund og emnerne vil være

Hav- og kyst friluftaktiviteter i Øresund

Værdisætning af natur og rekreative værdier

Indstilling

Dagsorden godkendt af udvalgets medlemmer

Formanden bød velkommen til mødet og orienterede om

- a. Reglerne for afholdelse af virtuelle møder:
 - i. Man skal slukke for mikrofonen når man ikke har ordet.
 - ii. Man skal bede om ordet i chatten.
- b. Ekstra møde den 7. december, hvor spildevand er emnet.
- c. Naturpark Lillebælt kunne desværre ikke deltage i mødet, men vi har afholdt Skype møde med Naturpark Lillebælt, for at høre om processen og evt. udfordringer. Naturparken en ordning under Friluftsrådet, og er meget baseret på frivillighed.
- d. Vi er blevet inviteret til og har accepteret, at deltage i et svensk udvalg om Beskyttelse af Øresund.
 - i. Den svenske regering har bedt om, at udvalget blev nedsat.
 - ii. Udvalget skal undersøge mulighederne for beskyttelse af Øresund både på dansk og svensk side.
 - iii. Udvalget skal aflevere rapport til regeringen i februar 2022.
 - iv. Udvalget består af styregruppe, arbejdsgruppe og referencegruppe.
 - v. Lisa sidder i arbejdsgruppen.
 - vi. Nogle af dette udvalgs medlemmer er i referencegruppen (Jens Peter og Henrike og måske flere).

Punkt 2: Godkendelse af referat

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indstilling

Referatet godkendt af udvalgets medlemmer.

Punkt 3: En erhvervsorganisations daglige brug af Øresund

20/16460

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indledning

Dette oplæg er fra sidste møde, hvor Jan Bagger fra Forsea måtte melde afbud. Formålet med dette oplæg er, at udvalget får større viden om en erhvervsvirksomhed der daglig bruger Øresund samt virksomhedens syn på Øresund som infrastruktur.

Sagsfremstilling

Jan Bagger er sikkerheds- og miljøansvarlig i Forsea og har herunder det operationelle ansvar. Sidder med i ledelsen i Forsea.

Jan vil fortælle om Forsea, deres elfærger og deres syn på Øresund som infrastruktur samt hvordan en beskyttelse af Øresund vil påvirke virksomheden.

Indstilling

Referat:

- Bæredygtighed er højt på dagsordenen
- Det er essentielt for Forseas forretningsmodel at de ikke påfører skade på miljøet
- Krav fra kunder, lokalområde og lovgivning gør, at de tænker bæredygtigt. Samt at der er økonomi i det.
- I 2017 blev batterifærgerne introduceret
 - Færgerne Thyco Brahe og Aurora blev konverteret til el.
 - Dieselmotorerne er bevaret på færgerne af sikkerhedsgrunde. Det betyder at der også er mulighed for at sejle hybrid.
 - Hver færge har 640 stk. batterier som vejer 90 kg stykket. Batterierne er vandkølede, og har et varslingsystem for at forhindre overophedning.
 - Fuldautomatisk robot ligger på land og fører ladestik i færgen, så færgen lades op mens den ligger i havnen. Bruger kun grøn strøm.
- Arbejder med 7 af FNs bæredygtighedsmål (nr 3, 9, 10, 11, 12, 13, 14) og har interne mål ifbm. FNs mål og tager status hvert år mht. om de når målene.
- Har nedsat en energispare gruppe som ser på sparemuligheder både på færgen og på land. Sparer på brændstof.
- Har også nedsat en gruppe, der arbejder på at begrænse de kemikalier de bruger (fx bundmaling).
- Er Msc certificeret. Serverer kun certificeret fisk på restauranterne ombord, og er det eneste danske rederi der gør det.
- Affaldssortering vigtig.
- Har en formidlingsopgave fx troede mange, at skibene udledte deres toiletvand eller andet gråt vand til Øresund.
- Har et mål om ingen plastik samt at være klimaneutrale i 2030.
- Har lavet lydundersøgelse af el og dieselfærger mht. den akustiske forstyrrelse af havmiljøet og der er markant forskel.
- I samarbejde med Helsingør og Helsingborg havn har de finansieret Seabin, som ligger i havoverfladen og suger affald til sig. Tømmes 2 gange dagligt af havnene.
- Vurderer at Forsea bidrager til beskyttelsen af Øresund ved at være bæredygtige samt at tiltrække turister til Øresund (pga. batterifærgerne).

Kommentarer fra udvalget:

Det blev foreslået, at Forsea lavede korte videoer af den grønne rejse, som kan vises på færgerne. Jan Bagger tog imod ideen, da de arbejder på at få flere inforskærme, men de var umiddelbart tænkt til stationære billeder.

Der blev spurgt til det indhegnede område rundt om færgerne mht., om det kunne blive et rekreativt område. Jan Bagger svarede, at det desværre skal være indhegnet i forhold til terrorreglerne.

Bilag

Præsentation - Jan Bagger

Punkt 4: Hav- og kyst friluftaktiviteter i Øresund

20/30839

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indledning

Formålet med dette oplæg er, at udvalget får større viden om den rekreative brug af Øresund. Oplægget er baseret på undersøgelser og kortlægning af hav- og kystfriluftaktiviteter og vil også kort berøre nogle økonomiske beregninger af kystturismen i kystkommunerne.

Oplægsholder er Berit C. Kaae fra Københavns Universitet.

Retsgrundlag

Sagsfremstilling

Berit C. Kaae er seniorforsker på Københavns Universitet, Institut for Geovidenskab og Naturressourcer (IGN). Hun har arbejdet med friluftsliv og turisme siden 1992 og siden 2013 med særligt fokus på havplanlægningen og dokumentation af det kyst- og havorienterede friluftsliv i Danmark. Digitale data for friluftsliv er leveret til brug for havplanlægningen og indgår desuden i en række forskellige tværfaglige projekter som fx Havplan Øresund, et ret tilsvarende projekt i det vestlige Kattegat, ØKOMAR-projektet med vurdering af kumulative effekter m.m.

For en oversigt over havrelaterede forskningsaktiviteter se på www.havfriluftsliv.ku.dk Rapporten 'Blåt friluftsliv i Danmark' kan downloades gratis på følgende link: <http://ign.ku.dk/formidling/publikationer/rapporter/>

Indstilling

Referat:

- Mange dyrker friluftaktiviteter som er knyttet til strand/kyst og hav.
- Friluftslivet har store sundhedseffekter.
- Har til kortlægningen lavet to parallelle undersøgelser – en brugerbaseret og en panel undersøgelse.
- 81% af befolkningen i Øresundskommunerne dyrker vandorienteret friluftsliv.
- Øresund er det mest intenst benyttede område til havfriluftsliv i Danmark (20%).
- Gribskov og København er de kommuner i Øresundsområdet der har stor kyst turisme, men i mange af de andre kystkommuner i Øresundsområdet ligger der meget beboelse i kystzonen. Flere overnatningssteder kunne øge antallet af besøgende.
- Hovedparten af kystturisterne er danske.
- Der kan være konflikter mellem forskellige brugergrupper fx kan nogle motoriserede aktiviteter forstyrre fuglene og marsvin. Kystfiskeri kan have konkurrence med kommercielt fiskeri.
- Friluftsliv og turisme foregår stort set overalt i Øresund og størstedelen af befolkningen deltager.
- Der er mange kategorier af beskyttelse fx naturparker, pilot naturparker, nationalparker, naturnationalparker, Unesco (natur, kultur, geopark, biosfære), dark sky and dark sky community (NGO baseret ordning men er international). Fx har geopark Vestjylland et stort havareal.
- Initiativer i et beskyttet område kan bl.a. være havhaver/skolehavhaver. Lillebælt naturpark har en undervandslyttepost, hvor man kan lytte til marsvin.
- ØKOMAR projekt i forbindelse med den maritime arealplanlægning er lige på trapperne – her ligger data på landsplan for 500x500m celler.
- Havplan Øresund er måske brugbar for §17, stk. 4 udvalget.
- Vi er velkomne til at kontakte hende igen, hvis vi mangler information eller har spørgsmål.

Kommentarer fra oplægsholder og udvalget:

- Vigtigt med en god balance ml frilivslivet og naturen ved fx at bruge zoner.
- Måske mere vigtigt at få turister der er interesseret i Øresund og ikke bare flere turister.
- Mange park begreber giver ikke yderligere beskyttelse, end der allerede er. Vigtigt at vælge en beskyttelse, der giver noget og ikke er alt for baseret på frivillighed.
- Måske en mulighed at tage kontakt til Friluftsrådets sekretariat mht. naturpark og Miljø- og Fødevareministeriet mht. naturnationalpark.

Bilag

Præsentation - Berit C Kaae

Punkt 5: Værdisætning af natur og rekreative værdier

20/30841

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indledning

Formålet med dette oplæg er, at udvalget får større viden om værdisætning af natur og rekreative værdier.

Oplægsholder er Søren Bøye Olsen fra Københavns Universitet.

Sagsfremstilling

Søren Bøye Olsen er professor i miljøøkonomi på Københavns Universitet. Hans primære forskningsområde er inden for samfundsøkonomisk værdisætning af ikke-markedsomsatte goder som f.eks. natur og miljø, og han har været involveret i flere videnskabelige studier af de værdier, som danskerne tillægger forbedret vandkvalitet.

Rapporten "Sæt pris på naturen" kan downloades gratis på følgende link: <https://ifro.ku.dk/aktuelt/aktuelt-2018/saet-pris-paa-naturen-25-aars-vaerdisaetningsstudier-i-danmark/>

Indstilling

Referat:

- Gennemsigtighed i hvordan man bruger skattekrone til naturbeskyttelse er vigtigt.
- De fleste ved godt at natur er vigtigt men ved ikke hvor vigtigt. Det kan økonomisk værdisætning hjælpe med til at skabe viden om.
- Vigtig at de ikke-økonomiske goder tages med i overvejelsen.
- En stor del af de rekreative værdier og naturværdier vi som samfund får fra Øresund er netop ikke markedsomt (ikke-økonomiske).
- Friluftaktiviteter er aktiviteter som folk vælger at gøre, fordi det har værdi for dem. Ofte transporterer folk sig fra hjemmet til det rekreative område. Skal være det værd for folk for at tage afsted.
- Det vigtige for samfundet er nytten af et gode. Den totale samfundsøkonomiske værdi er summen af totale brugsværdier (fx det rekreative) og totale ikke-brugsværdier (fx biodiversitet).
- Nyttens er baseret på de præferencer vi hver især har.
- Betinget værdisætning er, at man spørger folk, hvor meget de er villige til at betale for, at der fx ikke bliver ledt spildevand ud i Øresund.
- Værdien af forbedringer af vandkvaliteten har Søren arbejdet meget med (i henhold til vandrammedirektivet) i form af spørgeskemaer. På Sjælland er folk fx villige til at betale ca. 1800 kr. per husholdning ekstra i skat per år for at sikre, at Øresund kommer i god økologisk tilstand
- Har også undersøgt værdien af sandfodring for huspriserne. Huspris blev 6-7% højere, når den nærmeste strand er en fin sandstrand.

Bilag

Præsentation - Søren Bøye Olsen

Punkt 6: Opsamling, afrunding og næste møde

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indledning

Næste møde er et ekstra møde den 7. december hvor emnet er spildevand i Øresund.

Indstilling

Referat:

- Berit C Kaae gennemgik de forskellige udpegninger (Unesco mm). Fælles er, at de ikke er juridisk bindende men moralsk bindende. De er en hensigtserklæring. Det er et politisk valg, hvor man ønsker at ligge beskyttelsesgraden af Øresund. Hvis juridisk bindende ønskes, er der fx Natura2000 eller fredning.
- Det er vigtigt, at afsætte 5-10 minutter på næste møde til afklaring af, hvilke muligheder der er.
- Vi mangler at høre, hvad svenskerne har gjort.
- Vigtigt at ridse barrierer op for evt. beslutninger vi tager i udvalget, fx hvis der kommer en fast forbindelse over Øresund. Hvilke større strukturelle beslutninger kan få indflydelse på beslutningen vi tager. Gode oplæg som øger vores viden og evne til at tage en beslutning om, hvordan Øresund skal beskyttes.
- Vi skal huske at tænke havplanen ind i processen.
- Søfartsstyrelsen kommer og holder oplæg om havplanen på februar mødet.

Punkt 7: Eventuelt

Sagen afgøres i:

§ 17 stk. 4 udvalg - Beskyttelse af Øresund

Indstilling

Ingen kommentarer til eventuelt.